

JUGOSLOVANSKA BORZA

INFORMATIV. LIST ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO.

Izhaja vsako nedeljo. Tekstni del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v srbohrvaškem narečju. *****

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA,
KONGRESNI TRG ŠTEV. 31. TELEFON ŠT. 174.

Razpošilja se menjaje brezplačno po vsej Jugoslaviji in v inozemstvo. Naročnina za stalne prejemnike letno K 24.—. Inserati po posebnem ceniku.

ŠTEV. 29.

LJUBLJANA, DNE 25. DECEMBRA 1920.

LETO II.

Vsebina 29. številke: Članki: „Jugoslovanska borza“. — O plovbi. — Kmetijstvo. — Položaj našega javnega in privatnega uradništva. — NARODNO GOSPODARSTVO. — Iz malega raste veliko. (Povest. — Dalje.) — RAZNE VESTI. — CENE ZADNJEGA TEDNA. — KNJIŽEVNOST. — NOVO USTANOVLJENA PODJETJA.

OBRTNA BANKA

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vnovčuje kupone in izrečane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča. — Daje predujme (posojila) na vrednostne papirje. — Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet. — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. — Dovoljuje vsakovrstne kredite. — FINANCIRANJE OBRTNIH PODJETIJ.

Ljubljana, Kongresni trg 4 : Tel. 508

Lesene žeblje za čevljarje

(drvene čavlje za postolare)

izrađuje

Tvornica drvenih čavlja,
Ivan Seunig ml., Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija

I. Bonač sin, Ljubljana

dobavlja vse vrste kartonaže, vreče in druge papirne izdelke za trgovino in industrijo. — Lepenka, ovojni in pisalni papir :;: v veliki množini. :;:

Čitajte naš tednik!

Najuspešnejše orožje

proti konkurenci je

dobra reklama!

Zahtevajte proračune!

ANONČNA EKSPEDICIJA

AL. MATELIČ

Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

„Jugoslovanska borza“.

Uredništvo in upravništvo »Jugoslovanske borze« opozarjata cenjeno občinstvo, v prvi vrsti naše čitatelje in inserente na novoletno številko našega lista, ki bo v različnih ozirih prav zanimiva. Uredništvo se bo potrudilo izbrati najboljši narodno gospodarski material, uvedlo bo v drugem letu sistematično poročanje razvoja cen najrazličnejšega blaga in razširilo politični pregled na ta način, da bo kritično presojalo ves politični položaj preteklega tedna po celem svetu, tako da bo vsakemu trgovcu, malemu obrtniku in industrijalcu omogočena brza in najverjetnejša kalkulacija. V novoletno številko pride v podlistku »Iz malega raste veliko« eno izmed zanimivih in podučnih poglavij te povesti na vrsto, ki bo obravnavalo ekspanzivno možnost naše trgovine v Črno goro, Hercegovino, Staro Srbijo, Makedonijo, torej v one naše kraje, za katero sta v naši ujedinjeni državi kot prva poklicana naš inteligent in trgovec, da postaneta pionirja zapadne kulture.

Uprava bo poskrbela, da izide številka v trojni nakladi in da se pošlje na vse naslove, ki so nam na razpolago. Novoletna številka se bo pošiljala tudi pozneje novim adresam na vpo-gled. Zato bo inseriranje posebno v novoletni številki prineslo čisto gotovo dober uspeh. »Jugoslovanska borza« pošilja uprava brezplačno menjaje na različne naslove, redno jo morejo dobivati samo oni, ki plačajo letno 24 K za povračilo poštnih stroškov.

Take propagandne številke, kakor je novoletna, bodo izhajale po ena vsako četrtletje.

Uredništvo in upravništvo J. B.

O plovbi.

Predhistorična plemena so iz potrebe odkrila način plovbe po morju. Glavna pot je bila takrat Sredozemsko morje, nekoliko Perzijsko in Črno do Hindustana in Indije. Prva forma prevoza je bil splav, ki se je uporabljal od začetka po rekah in jezerih, a potem na krajših potih ob obali. »Kano« izdelan iz debela, je značilni prvi napredek. Nove iznajdbe so napravili Feničani. V antični dobi ni bilo niti pomorskih, niti trgovskih zakonov. Glasoviti rodski »Pomorski zakonik« je sestavljen v epohi Bizanta. Trgovski pot med dolinim in gornjim Egiptom je bila sveta reka Nil. Največji trgovci in mornarji so bili vsekakor Feničani. Blizina morja in dober gradben les iz

JURJEVO

terpentinsvo
čistilo za čevlje
razpošilja
glavna zaloga

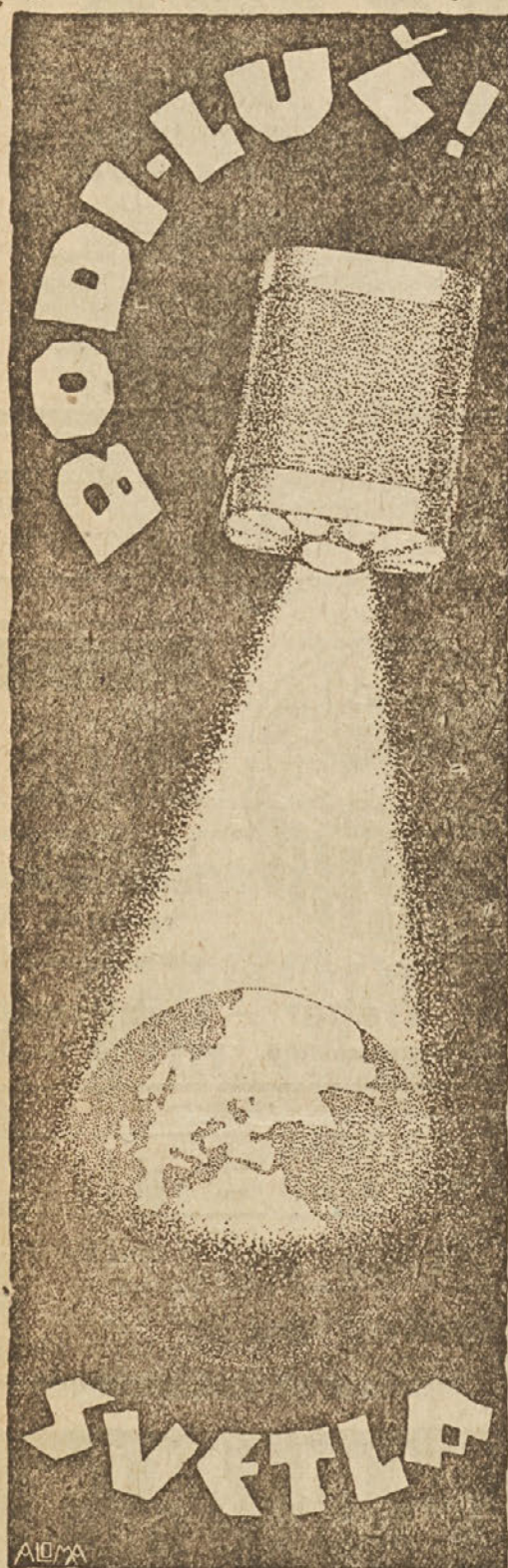
M. Trebar — Ljubljana
Sv. Petra cesta 6. Telef. 539.

Friziranje vsaki dan od 3.-7. ure.

:: dam in :: OLGA SMERKOL

manicura Ljubljana,
Nunska ulica 19/II.

**baterije, žarnice, elektro-
tehnični predmeti.**

**Janko Pogačar,
Lovro Effenberger & Co.
Ljubljana Zagreb
Mestni trg 25. Frankopanska ulica 2.**

Jugoslovanski poslovni koledar za leto 1921

je izšel v obliki trdovezane knjige 17×22 cm. Ima za vsak posamezen dan 6×15 cm zapisovalnega prostora na prvovrstnem papirju. Stane do 15. dec. pri „Založništvu jugosl. poslovnega koledarja“ v Ljubljani K 20.—, po pošti K 22.—. Po 15. dec. se dobi koledar samo v knjigarnah po K 30.—. Koledar je potreben pripomoček za vsako pisarno. Trgovci in knjigarne dobijo koledar s knjižničnim popustom v „Jugoslovanski knjigarni“ v Ljubljani.

Libanona je napravila Feničane pomorskim in trgovskim narodom. Potovali so po Sredozemskem morju, drznili se v Atlantik do Zelenega vrha in Kanarskih otokov in na jug do Sargajskega morja. Prišli so do Baltika in napravili pot okrog Afrike. Vsa ta potovanja so imela edino trgovski pomen. Da razširijo svojo trgovino so osnovali ob obalah svoje kolonije.

Tudi Grki so rano spoznali morje. Grške obale polne zalivov (kakor v Dalmaciji) z mnogimi lukami so bila dobra zaščita brodovju. Te luke so pozvale Grka: Na morje! Grki so ob enem ustanovitelji geografske vede. Pozneje so si Rimljani osvojili Sredozemsko morje, ki je postalo njihovo jezero. Iz Egipta so transportirali žito v Rim z brodovjem, ki so ga nazivali »Saccra«, Rimski pomorski zakoni so sestavljeni v »Digesti«, kamor je unešen tudi »Rodski zakonik«.

Celi srednji vek se je vršila plovba samo ob obali, čeprav se je v dobi križarskih vojn zgradilo veliko število ladij. Statuti mest: »Tavola Amalfitana«, »Consuetudini di Trami«, »Constituto di Piza«, »Capitolare di Venezia nautico« in »Consolato di mare« niso dobi zbrani pomorski običaji v Sredozemskem morju. Načela teh statutov so sledeča: svoboda morja, pobijanje pomorskih roparjev, sigurnosti v slučaju brodoloma, kazni za mornarje dezertarje, ustanovitev tribunolov, uradov, luk itd. Za časa križarskih vojn so bile dodane tem naredbam še sledeče: Akomeda, pomorski »kambja« ali posojilo za vso izgubo, ugovori pomorskega zavarovanja itd.

V srednjem veku so razen italijanskih mest prišli do veljave v pomorstvu Normani in Arabci. Po svetu je vladal fevdalni duh, a bilo je tudi drugih običajev n. pr. »Zakon o brodolomu«, po katerem je blago ponesrečene ladje in ladja sama prešla v posest gospodarja obale. Od pomorskih narodov je treba omeniti še Bizantince. Orijent je sploh privlačil Evropejce, ki so hodili na takozvana naučna potovanja. Med tem pa je začela Evropa misliti na Atlantski ocean. Različnim ljudem se pripisuje razkritje Amerike. Leta 1390. sta A. in N. Zeno baje odkrila zemlje severne Amerike, ki so bile že Normanom znane. Na vsak način je Kristof Kolumb pravi najditelj Amerike. Nato sledijo nova odkritja Špancev, Portugalcev in Holancev. Severno nemške Hansa in italijanska mesta izgube svojo pomorsko prvenstvo, a dobivajo ga narodi, ki živijo ob atlantskem oceanu. Anglija še danes vodi prvenstvo, največja opasnost ji preti od Severne Amerike, med tem ko njen drugi tekmovalec, Nemčija, leži poražena na tleh. S tem porazom osvobodjeni in ujedinjeni nastopamo tudi mi kot pomorska država.

Naša bodočnost leži na obali vzhodnega dela Jadranskega morja. Naša okna, iz katerih moremo svobodno gledati v svet, so naše luke in mi moramo vedno in vedno delati na tem, da bodo mogli Sušak, Šibenik, Split, Metković in Gruž sprejemati vse naše blago, kateremu je potreben morski pot. Našim parobrodarskim društvom mora država pomagati. Nepojmljivo je nerazumevanje mnogih Srbov, Hrvatov in Slovencev, kaj znači morje. Sedaj ko so naše meje urejene moramo resno delati na to, da postane to morje res faktično naše, za naše ladje, za naše trgovce in za našo industrijo. Geslo je: Na morje! Morje nas zove!

**Krog odjemalcev ci zvečate
samo z dobro reklamo.**

„Croatia“

zavarovalna zadruga v Zagrebu, ustanovljena od mestne občine Zagreb leta 1884.

sprejema v elementarnem in življenjskem oddelku vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

Zahtevajte prospekte

katere pošilja in daje vsa potrebna pišma in ustna pojasnila

Podružnica v Ljubljani, Stari trg številka 11. Sprejemajo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velikega zaslužka.

Komercialna agentura M. Živković :: Vukovar, Gundulićeva ulica br. 18

ima vazda za prodaju samo na veliko, a u potrebi nabavlja brzo i svaku količinu: svih žitarica i zemaljskih plodina, svakovrsne tvorničke i druge robe, utovljenih svinja, masti, slanina, suhog mesa, vina, šljivovice, ogrevnog i gradjenog drva itd. — Stalni i ozbiljni kupei mole se limitirati cijene i količine robe, koju žele, a uz narudžbu položiti odgovarajući iznos kod Jugoslavenske banke d. d. podružnice u Vukovaru. Ostatak kod preuzimanja robe. Ako do poslovnog zaključka ne dodje, vraća se položeni iznos. — Tko želi brzojavne, ekspresom i pismene upute i obavjesti, ima poslati K 20.—.

Kupim malo posestvo s hišo kje na Dolenj. ali Sp. Štajerskem, v kateri bi se nahajala trgovina ali gostilna s 5—10 oralov zemljišča. Ponudbe z navedbo cene na Fr. Prime ml., Tominje 3 p. Ilirska Bistrica Julijska Benečija.

Karbidni gorilci

na debelo in na drobno priporoča

A. SUCHY, KRANJ.

Zahtevajte ponudbe.

Klišeje

v vseh izpeljavah, najtočneje izvrši

E. Angerer & Göschl

Wien 161 Ottakringerstr. 49.

Zahtevajte cenik!

Cinkovo pločevino.

cink (v blokih), cinkov prah prodaja v poljubnih množinah

Državna cinkarna, Celje.

Vodovodne cevi

v premeru po 4/4 in 5/4 cele oddaja, dokler traja zaloga, mnogo pod dnevno ceno, tvrdka J. Razboršek Šmartno pri Litiji.

Vestnega uradnika

z znanjem slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja, išče privatno podjetje za **fakojšnji nastop**. Pismene ponudbe z navedbo životopisa in navedbo zaželjene plače naj se naslove pod „stalno“ na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Tovarna

Jos. Reich,

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva vsakovrstno blago. — **Kemično čisti** obleke. — **Svetlolika** ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice: Maribor, Novomesto, Kočevje.
Gosposka ulica šte. 38, Glavni trg šte. 39.

Nezlomljivi glavniki

elegantni, lahki kot pero, nezgorljivi.
Konkurenčne cene!
Bogata izbira barv.

Predno kupite drugje, zahtevajte v
Vašem lastnem interesu najprvo ne-
obvezno ponudbo pri

Leipzig. Kammfabrik Küas & Co.
Leipzig-Eu., Schiebstraße 13 (Deutschland).

Gonilna jermena in transmisijске trakove
vseh vrst razpošilja

tovarna gonilnih jermen

Schultz & Kaplan, Fulda (Deutschland).
Istotam se sprejmejo tudi izvežbani zastopniki.

Bakreni kotel
za žganjekuho

105 l vsebine, z mešalnico, za odtoč brozge,
(Schlemprohr) 6 m hladilnih cevi (kača),
montiran na železno peč, malo rabljen

na prodaj.

Pojasnila daje A. ŠIFRER, Laporje pri Slov.
Bistrici.

Strokovni register v vseh vzhodno-
evropskih jezikih priobčeval se bode v

„OST-EKSPORTU“

listu za izmeno blaga med srednjo in
vzhodno Evropo. 12 kratna mesečna ob-
java v 7 jezikih stane nem. M. 504. —
Naročila sprejema Anončna ekspedicija
Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Veletrgovina kolonijalne
i specerijske robe

Simon Seligman
Zagreb :: Vlaška ulica 57

preporuča svakovrstno robo
po jeftini ceni.

Kmetijstvo.

Jugoslavija in kmetijstvo Slovenije. Pod tem
naslovom je celjska »Nova Doba« iz peresa rav-
natelja Ivan Bele-ta, objavila dober članek.
katerega ekscerptiramo nekatere misli. V slo-
venskih bolj obljudenih krajih, vsled velike po-
rabe v najbližji bližini nahajajočih se prometnih
sredstev itd. je zemlja dražja in več vredna. Po-
sestva so manjša in zahtevajo intenzivnejšo iz-
rabo zemlje z umetnimi sredstvi in razumnostjo.
Iz lastne izkušnje sem trdno prepričan, da se dajo
naši povprečni pridelki zemlje ne le podvojiti,
temveč celo potrojiti. Z razmeroma le malo več-
jimi stroški lahko mnogokrat prekosimo narav-
no rodovitnost banaške zemlje, kakor imamo do-
volj jasnih dokazov.

Intenzivni obrat z večjo uporabo kapitala in
dela je za naše male kmetije življenjski pogoj.
Kjer ima posameznik več zemlje, tam bolj pri-
deluje tako rekoč iz zemlje pretežno z naravo
samo. Tam je bolj umestna absolutno cenejša,
relativno pa dražja produkcija. Riziko je pač
manjši, sorazmerno pa tudi dobiček.

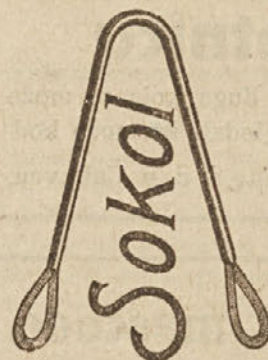
Dognano je, da je pridelovanje žita stvar
velikih ali prav velikih posestev, živinoreja in
razne intenzivne kulture pa malih dovolj oblju-
denih krajih. Velika posestva se morejo poslu-
ževati n. pr. v pretežni večini strojev (parni
plug) se splača n. pr. šele za 800 ha itd., ki bolje
ali hitreje in ceneje delajo. Njih uprava pod in-
teligentnim vodstvom je nekako tovarniška, raz-
meroma enostavna. Podrobnostim pa vendar ne
more obračati iste pozornosti kakor mali kmet.
Vsled velikega rizika jim zna biti intenzivnost
nevarna. Mala posestva se pečajo uspešnejše s
produkcijo, ki zahteva več pozornosti, spretno-
sti in zanesljivosti. Mali živinorejec n. pr. skrbi
za svojo lastno plemensko živino, vendar bolje,
kakor skrbi graščinski hlapec. Razumen lastnik
malega kosa zemlje najde tudi na istem dovoli
dela, ki se mu izplača, da izhaja. Najintenzivnejše
zemljedelstvo je vrtnarstvo, ki z malim kosom
zemlje preredi dobro celo družino.

Vrtnaril n. pr. blizu Zagreba, Pešte itd. so
vedno dobro izhajali, čeravno so imeli največje
iatifundije za hrbtnom. Najbolj cvetoče kmetije
sem našel n. pr. na Nemškem tam, kjer je raz-
sežnost posestev razmora majhna.

Sicer se mora kmetijsko pridelovanje lokalizirati,
razmeram prilagoditi. — Ako dobi hribo-
vec cenejšo žito, kakor ga je mogoče pridelati v
njegovih težavnih razmerah, pa ima sočne, tečne
travnike in pašnike, je pač nespametno, če se
ubija s poljedelstvom. Mnogo je kultur, katerih
se bo mogel slov. kmet z dobičkom intenzivnejše
poprijeti. Ako jih srečno izbere lokalnim in trž-
nim razmeram primerno, se mu ni bati nobene
konkurence, zlasti če bo obračal več pozornosti
kakor dosega kakovosti. Vinogradnik n. pr. ki
sadi le šmarnico ali druge malovredne sorte, se
mora pač bati, da sčasoma ne bo spravil svoje
robe v denar, da bo le cene kazil. Dobra kva-
liteta bode na trgu dosegla dobre cene, pridelo-
vanje le na množino pa padec cen.

V naše manjše kmetijske obrate se mora
spraviti več strokovne zmožnosti, več in bolj-
ših sredstev za pridelovanje, pa jih strniti v potreb-
ne organizacije. Res pa je, da ne sme slovenski
kmet trmasto ostati na sedanjem nazadnjaškem
stališču, pričakujoč sreče le od nenavadno visokih
cen pri sorazmerno nižji kvantitativni in kva-
litativni produkciji. Niso samo Srem, Banat in
Bačka, ki ga znajo na tla pritisniti, temveč raz-
mere svetovnega trga s svojimi nelzposnimi
posledicami.

Niže cijene, dok traje sadanja zaliha!

Nudjam
ukusno izradjene
naknadne
dijelove za
poramenice

vrlo rastezljive marke SOKOL, bolje od gumijevih! - Cijena
po komadu njem. M. —45, —50, —55, —60; nadalje nudjam
moje podvezače marke „TVAJNE“, ukusno izradjene, od
najbolje glasovirne žice, koji potpuno nadoknadjuju gumi-
jeve (mnogobrojne zahvale!); cijena po paru 10 mm široke
pocinjene M 140, pomjedene M 150, posrebrene M 210, po-
crnjene M 170. Uzorke samo uz unapred poslani novac
pridodavši M 1— za poštarinu.

Traže se prodavači i zastupnici!
Plativo kroz „Dresdener Handelsbank“ Dresden ili kroz
Postcheckkonto Berlin N. W. 7 k. 83542.

Ivan Babič, Berlin 0.34.

Memeler Strasse 76/I. v.

Ribje olje pristno nor-
veško, sveže
na drobno in debelo.
Naročila na upravo lista.

Lepilna sredstva

(Klebstoffe) za kartonažne tovarne, plakaterske
zavode, litografije, tovarne kuvert, etiket in zavitkov
v vsaki množini na prodaj.

Naročila nasloviti na

ANONČNO EKSPEDICIJO AL. MATELIČ,
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Paro-stroji

(Ia znamke) polno-
jarmenike, vseh
dimenzij nudi

Import-Export

M. J. Nerat, Maribor, Gosposka ulica 58, telefon 262.

Vsakovrstne

slamnate in volnene klobuke

slamnate torbice (cevarje) pred-
praznike; vse različne slamnate
izdelke priporoča gospodom trgovcem
in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tvornica slamatih in volnenih klobukov
v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Prodajemo jednu kompletnu i intaktnu

okretnicu

(Drehscheibe) 4 m. duga, koja se može i podužiti. — Pogledati se može kod Čakovačko skladište d. d. u Čakovcu.

Kreda in mastnec,

(Cali carbonic. pur.) (Federweiss)

v večji množini na prodaj. Vzorci na željo. — Dopisi na poštni predal 26. Ljubljana.

NAZNANILO. Cenj. odjemalcem trgovcem vljudo naznanjam, da sem zopet dobil večjo pošiljatev sukanca, bombaža, aide-svile za prešivanje (štepjanje) ter rokavice **PO NIZKIH CENAH.**

Se priporočam

Oroslav Čertalič - Ljubljana - Sv. Petra cesta 23.

Domača tvrdka.

Solidne cene.

Velika izbira izgotovljene

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica 9.

Najnovejši kroji.

Točna postrežba.

obleke

vseh vrst za gospode, dame in otroke. Zaloge vsakovrstnega

blaga

za moške obleke, površnike in sukne, dalje

vata

za krojače v kosih in na metre.

THE REX Co.

Ljubljana

Gradišče štev. 10

Gradišče štev. 10.

Špecialna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniškimi potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

FIRNIS

pravi laneni nudi

Ljubljana SEVER & KOMP. Ljubljana

Vesele božične praznike

želi cenj. čitateljem

uredništvo in uprava

„Jugoslovanske borze“.

Položaj našega javnega in privatnega uradništva.

Ginotni položaj uradništva ene države je karakteriziran po višini njihove efektivne plače, to je zaslužka v primeri s cenami za življenje nujno potrebnega blaga in na drugi strani po pokojninskem vraščanju. Uradništvo moremo praktično deliti v dve veliki kategoriji, po tem komur dela. Če dela državi, v državno uradništvo ali javne nameščence, če dela v privatnih podjetjih, v zasebno uradništvo ali privatne nameščence. In tako spada tudi rešitev pokojninskega vprašanja v državno kompetenco in v področje privatnih podjetij. Danes to vprašanje niti za ene niti za druge še ni rešeno. Aktivni uradniki, lažje čakajo, ker morejo živeti od svojih plač, nasprotno vpokojenci, niti državni niti privatni, danes ne morejo shajati s pokojninami, ki jim je odmerjena po mirovnih statutih z mirovno višino, pa s povojno vrednostjo denarja.

Zdi se nam, da leži velik del krivde, da ti problemi še niso rešeni na društvi uradnikov in vpokojencev. Do formalnih organizacijskih združenj srbskega, hrvaškega in slovenskega uradništva je sicer že prišlo, ta združenja pa vsled različnih vzrokov, med katere štejemo v prvi vrsti pomanjkanje lastne inicijative, pomanjkanje solidarnosti in zavednosti uradništva, denarja, prisilnih sredstev itd. ne delajo dovolj energično.

Iz spomenice društva vpokojencev javnih nameščencev v Ljubljani posnemamo sledečo žalostno konstatacijo stanja vpokojencev. Vpokojenec 6. činovnega razreda ne dobiva niti polovice tiste plače, ki se aktivnemu uradniku takoj ko vstopi v državno službo prizna in nakaže. Kako živijo vpokojenci nižjih razredov, si je lahko misliti. Vpokojenci so se zanašali na zakon, ki bi jim uredil penzije, vendar so s »Predlogom zakona o ureditvi plač in penzije i drugih odnosov državnih Službenikov, gradjanskoga reda« doživeli žalostno presenečenje. Ta zakon regulira pokojnino samo tistim, ki bodo stopili po sprejetju tega zakona v pokoj: vsem drugim ostanejo prejšnje zastarele in nedostadne pokojnine, ki se smejo na prošnjo po potrebi povečati. Tak prejšnji in predčasni vpokojenci, bi morali plačevati po tem zakonu še 3 odstotno dohodnino in 4 odstotno plačarino. Naravno, da vpokojenci javnih nameščencev s tem predlogom zakona niso zadovoljni.

Na veliko slabšem se nahajajo vpokojenci privatnih nameščencev in privatni nameščenci sami, katerih pokojninski statuti so ostali še vedno isti kakor v mirnem času. Društvo privatnih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani sicer o tem razpravlja, vendar se nam zdi, da manjka strokovno naobraženih ljudi, inicijative in politične zrelosti, ki bi v interesu vseh nameščencev z veliko akcijo mogli uspešno postaviti ta problem na solidno podlago.

VARSTVENA ZNAMKA.

„PERO“

POSTAVNO VAROVANA.

MAJKE

koje volite svojo djecu, zahtevajte

samo predmete za sisanje zaštitnom markom

„PERO“.

Ova marka nadvlada zbog svojih izvrstnih elastičnih svojstva i žilavosti svojom vanrednom kakvoćom sve gumaste vrste, što su dosada došle na trg.

Garniture za sisanje, kompletne boce za sisanje, odojčeta, sisaljke za boce i ušća marke „PERO“ prodavaju:

Baloh Janko,

Demšar & Osenar, I. Korenčan, Anton Krisper, I. Samec v Ljubljani, Adamič Anton v Kranju in König Josip v Celju.

Ustanovljeno 1903.

tampilje

iz kavčuka in kovin

Katalog franko

Pečati

Šablone

Klišeji za tisk

Vzvodne tiskalnice

M d d li za predtiskanje perila itd.

Datum-stampilje

lastnega izdelka.

ANTON ČERNE

graveur

Ljubljana, Dvorci trg 1

Najmodernejša

obleke

lastnega izdelka, tu- in inozemsko

manufakturno in modno blago

razpošilja Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK ... LJUBLJANA

Dvorni trg. -- Pod Narodno kavarno.

„OST-EXPORT“

Organ für den Waren-Austausch zwischen Mittel- und Ost-Europa

List za izmenjavo blaga med srednjo in vzhodno Evropo :: :: ::

Razširjen po Finski, Poljski, Čehoslovaški, Rumuniji, Bulgariji, Jugoslaviji, Izbaja v Berlinu.

Zastopstvo: Anončna ekspedicija AL. MATELIČ, Ljubljana. Kongresni trg 3.

Druga propagandna številka našega lista v trojno pomnoženi nakladi izide ob novem letu. — Ne pozabite naročiti vsaj najmanjši oglas za K 43.—.

NARODNO GOSPODARSTVO

IZVOZNA IN UVOZNA TRGOVINA.

Naši gospodarski stiki z Italijo so stopili z rapalsko pogodbo v novo fazo. Ko se ta pogodba izvede, se bodo začela tudi gospodarska pogajanja, v svrhu sklenitve trgovske pogodbe. Že zdaj pa se vrše priprave za ustanovitev jugoslovansko-italijanske trgovske zbornice v Rimu, ki naj postane žarišče gospodarskih in trgovskih odnošajev med Jugoslavijo in Italijo. V tem smislu deluje posebni italijansko-jugoslovanski trgovski komitet, ki ima svoj sedež v Rimu.

Veterinarski pregled pri izvozu živine, perutnine, svežega in predelanega mesa v Italijo izvršuje posebni obmejni živinozdravnik v Ljubljani, kjer se vrši tudi zacaranje.

Uvoz čevljev. Velika replika se je uvela o tem, ali proizvajalci Slovenije toliko čevljarstev izdelkov (čevljev ranže vrste), da more kriti ne le lastno potrebo, ampak tudi vsaj deloma potrebo ostale Jugoslavije. Proizvajalci so proti vsakemu uvozu čevljev, češ, da se jih izdela doma dovolj, in da je tuje blago, dasi ceneje, vendar mnogo slabše. Konsumentje, ki gledajo v prvi vrsti na nizko ceno, oz. streme za znižanjem cen čevljev so za neomejen uvoz, da se zviša ponudba. Brez dvoma bo srednja pot najboljša. Uvoz naj bo sicer dovoljen, vendar pa naj štiti domačo industrijo primerna uvozna carina, posebno pa one vrste izdelkov, ki jih sami proizvajamo v velikih množinah.

Varstveni zakon za angleško barvno industrijo.

Angleška vlada je pred par dnevi predložila spodnji zbornici, zakon, ki regulira import barvil. Vladna predloga bi ustvarila za dobo 10 let licenčni sistem za uvoz barvil različnih vrst. O licencah (dovolitvah) uvoza, bi odločala komisija postavljena od trgovskega urada v kateri bi se nahajalo pet konzumentov, in trije producenti, poleg teh pa še trije člani, ki ne pripadajo direktno za interesiranim krogom. Licenca bi stala pet funtov sterlingov. Angleška vlada hoče na ta način pospeševati domače barvne industrije in jo ščititi pred nemško konkurenco.

DROBNE GOSPODARSKE VESTI.

Nemška odškodnina Jugoslaviji. Po sporočilu pariške reparacijske komisije dobi naša država kod odškodnino: 10.000 konj, 15.000 krav in 65.000 ovac. Ako je to mišljeno in natura, potem bomo v interesu našega narodnega gospodarstva prevzeli kvečjemu konje, namesto krav in ovac — tega blaga nam vendar ne manjka — pa ekvivalent v predmetih, ki jih moramo uvažati, to je v strojih, znanstvenih instrumentih, medikamentih, barvah itd.

Italijanska trgovska mornarica. Po statistiki se vidi, da je Italija od začetka 20. veka pa do svetovne vojne, izvažala in uvažala polovico svojih produktov s pomočjo tujih ladij. Tako so n. pr. l. 1900. imele italijanske luke 16.8 milijonov ton. Od tega odpade na italijanske trgovske ladje samo 9 milijonov ton. Leta 1901. je naraslo število ton na 17 milijonov, a od tega odpade na Italijo samo 8½ milijona ton. L. 1015.

znaša promet 19.9, od tega italijanskih samo 9.3. Danes razmerje ni malo ugodnejše. Vzrok temu leži v pomanjkanju ladijskega prostora. Danes je sicer v tem oziru že mnogo boljše, vendar Italija manjka nekaj drugega, t. j. goriva. Italija nima niti 2/10% domačega premoga, ki bi mogel zadovoljiti njeno industrijo, pri tem pa ni niti misliti na premog, ki bi služil za pogon njenih ladij. Italija dobiva premog iz Angleške in plačuje za nj 5krat več kakor stane v Angliji sami.

CARINA, DAVKI IN MONOPOLI.

Plačevanje davkov pred pridobitvijo obrtnih pravic. Finančni zakon za leto 1920/21 predpisuje, da ne smejo obrtne oblasti podeljevati obrtnih listov koncesijskih listin in dovolil, s kojimi so-zvezeni dohodki, ako ni prosilec dokazal, da je plačal vse predpisane ozir. dolžne davke.

RAZNE VESTI

Trgovska špionáža na Nemškem.

Najrazličnejše panoge Nemške trgovine in industrije se pritožujejo nad razširjeno špionážo na Nemškem. Tako poročajo iz ene nemške tovarne, da je neki francoski zastopnik naročil različne stroje po en kos, ki mu naj bi služili bač za vzorce. Porabila pa bi jih skoro gotovo izozemska konkurenca za svoje namene. Drugi slučaj zelo verjetne trgovske špionáže menda obstoja v poizkusih neke pariške firme, ki je pod navedbo eventualnih naročil zahtevala tekoče cene za pošiljke železnine, orožja itd. od različnih nemških cen, ne da bi pri tem kaj na-

Iz malega raste veliko.

Prosto po nemški trgovski povsti „Vom Stiff zum Handelsherrn“ od Fr. W. Stern-a.

(Dalje)

»Torej vam je s tem znano, da se deli tekoča korespondenca v pet različnih skupin...«

»Kar ima prednost, da se posamezna pisma v slučaju potrebe lažje in hitreje najde,« je dejal Milan.

»Popolnoma pravilno. Ako tedaj tekoče dopise na ta način delimo, potem je jasno, da moramo tudi vsa novodošla pisma temu primerno deliti.

Tudi v tem slučaju ločimo: 1. pisma bank; 2. pisma agentov; 3. pisma dobaviteljev in 4. splošna pisma. V ta namen imamo štiri štamplije z primernimi napismi in vi, Ivan, boste pri vpisovanju pisem odgovarjajoča pisma žigosali, kar bo delitev korespondence znatno olajšalo. Toda ker smo ravno pri delitvi korespondence, moramo takoj omeniti, da ni vsako pismo vsebinsko enako. V enem imamo ponudbe, v drugem naročilo vzorcev, tu zopet povpraševanje za carino in prevoznino in tako dalje, skratka pisma so najrazličnejše vsebine. Gotovo je stvar onega, ki na vse dopise odgovarja, da reši vsa vprašanja in ne pozabi na ničesar, kar bi ostalo neodgovorjeno. Toda to ni njegovo edino delo. Paziti mora predvsem, da zvedo o tem tudi drugi oddelki pisarne kot knjigovodstvo, špedicija in blagovni oddelek. Zaradi tega je tedaj primerno na vnanji strani pisma narediti potrebne opaz-

ke z medrim svinčnikom. To bo vaše delo, Milan. Ako se tedaj povprašuje o carinskih ali špedicijskih stvarih, katere se tičejo špedicijskega oddelka, potem naredite opazko »špedicija«, ako so zadeve, ki se tičejo banke ali knjigovodstva, pišite, knjigovodstvo, ako se zahteva vzorce, pišite »vzorec«, ako naročila, pišite, »naročila«.

»Potemtakem bo Milan dobil celo delo in meni bo komaj še kaj ostalo,« je menil Dušan skoro užaljeno.

»Nič se ne bojte,« se je smejal prokurist, tudi za vas bo ostalo dela več kot preveč. Ako boste na ta način opremljena pisma od Milana prejeli, potem bo vaša naloga pogledati, ali ni mogoče Milan kaj prezrl, kar se lahko najpazljivšemu človeku pripeti, posebno če je še začetnik. Če tedaj dobite vsa pisma Dušan, potem vzemite špedicijsko knjigo in ono z napisom »Vzorec« ter vpišite v ti dve knjigi vsa ona pisma, ki se nanašajo na špedicijo in vzorce. Glejte pa, da ne pozabite datuma, kar se prav rado pozablja. Ko to zgotovite, odnesite knjige v vnanjo pisarno ter jih oddajte knjigovodji. Prišli bi tedaj k naročilom. Za vpisovanje naročil rabimo dvoje knjig, katere boste kasneje vi Milan sami vodili. Ene knjiga bo imela napis »Trgovina na kopnem« in druga »izvozna trgovina«, ki vsebuje vsa naročila, ki prihajajo izven naše države. Knjige imajo nalašč za to tiskane rubrike, kakor 1. datum prihoda; 2. ime naročnika; 3. na račun; 4. množina; 5. vrsta predmeta; 6. označba kakovosti ali številka vzorca; 7. cena; 8. pogoji; 9. približna vsota naročila v dinarjih; 10. pogoji za po-

šiljatev; 11. datum odpošiljave blaga in fakture; 12. znesek naše fakture; 13. opazka. Kakor sem že omenil, je treba v rubriko 9. vstaviti le približni znesek, katerega morate računati takoj pri vpisovanju naročila. Ako si niste na jasnem o teži posameznih zabojev, potem poizvedite v špediciji ali skladišču ali pa si poiščite, posamezne podrobnosti iz fakture našega dobavitelja. V rubriko 12. vstavi potem dotični, ki piše fakture, natančen znesek. Tako bi potem treba še misliti na delo, katerega bi dali Franju. Vaša naloga bo, preizkušati pravilnost došlih faktur, tako v cenah kakor tudi v navedbi teže blaga. Pisma vam bo izročil Milan. Preračunati vam bo treba, ako se vsi navedeni zneski v resnici ujemajo in ako so pravilni. Kasneje seveda, ko vam bo šlo delo dovolj gladko izpod rok in ko boste že dosti dobro upeljani, boste tudi na podlagi prejšnje medsebojne korespondence preizkušali na pravilnost cen in pogojev.

Vi, Ivan, morate tedaj prepisavati pisma in jih oddeliti. Ker pa kot najmlajši dobite pisma šele nazadnje in bi gotovo radi kaj delali med tem časom, zato boste različne kopirne knjige registrirali, to se pravi, da boste v seznam, ki je po abecedi urejen, vpisovali ime in bivališče onega, kateremu je bilo pismo odposlano kakor tudi stran, kjer je pismo kopirano.

S tem bi bili tedaj za prvi čas vsi zaposleni, to se pravi za en del dneva.

Ako ste s pismi gotovi, potem vzemite zopet kopirne knjige in pregledajte, kako je bila rešena korespondenca prejšnjega dne. Poglejte si

ročila. Potrebno je taka povpraševanja skrbno pregledati in v sumljivem slučaju poskrbeti za informacije pri pristojni trgovski zbornici, ki naj bi okrenila vse potrebno.

Debata o obratnih bilancah. V nemškem gospodarskem svetu.

Nemški gospodarski svet je razpravljal v zadnjem času o formi obratnih bilanc. Ta svet, ki fungira kot en del nemškega parlamenta in sestoji iz strokovnjakov na gospodarskem in socialno političnem polju se peča ravnokar s premenitvijo zakonske predloge obratnih bilanc. Različni govorniki so prinesli zanimive stvari na dan. Med drugimi je Aufhäuser menil sledeče: Velika razlika obstoja med obratnimi in formalnimi trgovskimi bilancami. Današnja odločila trgovskega zakonika daleč ne zadoščajo več za pravilno postavitve trgovske bilance, in ne preprečijo različnih prikrivanj. Tako na primer more tvrdka Deimler prikriti stotine milijonov svojih dobičkov. Trgovska bilanca naj ne pokaže splošno življensko zmožnost podjetja. Obratna bilanca pa naj da obratnim svetom pogled v notranje razmere obrata, v pomen odpisavanj in amortizacij, če so to produktivne rezerve. Ni tveganobnih odpisavanj, ki bi kot tihe rezerve pomenila prikrivanja stanja bilance. Bilance je treba napraviti bolj prozorne, kakor so sedaj. Treba pa je razjasniti pojem trgovske bilance in postaviti gotova določila po katerih je treba vsako bilanco postaviti.

Nekaj profesor, ki ne pripada niti delojemalcem niti delodajalcem se je izrazil na sledeči način: Mi stojimo danes splošno pred problemom, na kak način naj se v bilanci napravi dobiček razviden, ker danes so vse bilance napačne.

Kako bodo Nemci to tako velezanljivo vprašanje rešili bomo še poročali.

Italija gradi železnico Trst-Reka. Italijanska vlada je pooblastila generalno direkcijo, da ukrene vse potrebno za predela in gradnjo železnice.

za to že odgovorjena pisma, katera bo Ivan, ko boste s pregledovanjem gotovi, razdelil na že znan način. 1. Pisma od bank, ki pridejo v poseben predal; 2. pisma agentov; 3. pisma dobaviteljev; 4. različni dopisi.

Pisma vsake navedene rubrike se oddeli ter položi v to namenjena predala. Paziti pa morate, Ivan, da ne boste pisem položili v napačne predale.

Vidite tedaj, da vsako delo, naj bo še tako majhno, zahteva pazljivosti in prevdarka. Tudi najmlajši učenec v trgovini nosi svoj del odgovornosti. Dotični, ki se zaveda svoje odgovornosti, bo našel vedno zanimanje za svoje delo in ga bo izvrševal z veseljem in ljubeznijo. Na ta način bo postal smotren in uračevan sodelavec trgovcev v pravem pomenu besede in nikak naveden, mehantičen pisar. Pripomniti moram še, da pazite in se zanimajte za dnevno pošto, katero odpošiljamo vsak večer. Vi, Milan, ste odgovorni zato, da bodo pisma natančno in pravilno naslovljena in da ne nastanejo kakšne druge pomote n. pr. da so vse priloge in pisma v pravih ovitkih. Ivan bo moral paziti, da bodo pisma pravilno frankirana.

Naši prijatelji so bili naslednji dan prepuščeni samim sebi. Vsak je imel svoje določeno delo, ki ga je popolnoma zaposlilo. Predvsem so pridno študirali kopirne knjige. Veliko veselje so imeli, ako so došla nova naročila. Pa tudi jeze je bilo mnogo, če je prišla neopravičena reklamacija.

(Dalje prih.)

niške proge Trst-Reka. Direkcija bo izplačala odškodnino vsem posestnikom zemljišč.

Ladje dodeljene Italiji: Pomorski urad v Trstu je obveščen, da je reparacijska kotlarnica dodelila Italiji še sledeče ladje: Dardania (Tripkovič društvo), »Baltik« (Društvo Gjerolimič), »Fedora« (društvo Martinolič), »Piran« (društvo Lošin) in »Gosinia« (društvo Liburnij).

»Novi Zader«. Priobčili smo v eni zadnjih števil J. b. članek o vprašanju Novega Zadra. K temu dostavljamo danes, da so splitski listi »Nova Doba« in »Život« otvorili posebne stolpce za to diskusijo. Večji del piscov se je v teh listih izjavilo ne za Sukošan, temveč za Biograd na Moru, kjer je luka dosti velika in so zgradbe za razne urade že gotove. Agi.

Reklama je zlato.

\$\$\$ CENE \$\$\$ ZADNJEGA TEDNA

DOMAČI TRG.

Cene vina v novembru v srednji Dalmaciji. Po informacijah posredovalca za trgovino, dalmatinskim vinom gospoda Marka Jutroviča Vam pošiljam cene vina v Dalmaciji. Cene vina so različne. Na različnih mestih so dosežene različne cene. V Kaštelih se je plačala po 130 do 132 K po stopinji. Šolta je vse prodala po 125 K. Makarsko primorje prodaja po 140 K. Na polotoku Pelješcu iznaša gradacija vina 12—14 stopinj v Janjini, v Kuni 11.5—12.5 stopinj, kupuje se po 130 K na stopinjo: »Dinga« je po 150 kron. Trgovina je vendar precej mrtva. Kupci so večinoma brodarji. Stari trgovci se ne pojavljajo. Izvažajo se na Senj in Bakar, iz Pelješca gre nekaj preko Metkoviča. V okupiranem ozemlju, kjer se nahajajo še Italijani se nahaja še dovolj vina, ali ljudje imajo denarja dovolj pa nočejo prodajati ker upajo, da bodo tudi pri njih cene rastle, kakor bodo rastle v neokupiranem delu Dalmacije. —B. (Split.)

SVETOVNI TRG.

Trg v Smirni. Žetev je v Smirni vsled vojnih razmer in homatij izredno slaba tako, da je o njej v pravem pomenu besede težko govoriti. Povpraševanje po blagu je v notranjosti dežele jako majhno, kljub temu da so skladišča polna blaga. Položaj je postrilo tudi znatno padanje cen, čeprav še mnogo presegajo predvojno ceno. Kave, sladkor, sočivje, mast so močno padle v cenah. Nekaj življenja je dala trgu kupčija suhih fig in grozdja. Tobak so največini kupovali domači trgovci in nekatere izvozne tvrdke, ki so ga izvažale vsled dobre valute v Anglijo in v Ameriko. V splošnem se mora zaznati, da so na izvozu smirnskih artiklov največ zainteresirane Amerika, Anglija in Kanada. Optja je bilo izvoženega v septem, 220 vreč. Oopij move žetve se ceni 915—1050 pijastrov za oko. Cena bombaževina je bila 90 do 100 pijastrov za oko. Nova žetev se računa na 9—14.000 bal.

V vašem lastnem interesu je, da inserirate v „Jugoslovanski borzi“, ki je razširjena po vsej Jugoslaviji.

Književnost

Zemljevid slovenskega ozemlja.

ki ga izda »Slovenska Matica« v Ljubljani, se ravnokar tiska. Ves zemljevid bo 93 cm širok in 127 cm dolg ter izide na štirih listih, ki se lahko rabijo posamezno ali pa se dajo zlepit. Vsak od štirih delov bo stal po sedanjih stroških sodeč 20 kron, torej celoten zemljevid 80 kron brez nalepljenja. Naročnino sprejema Matica takoj in sicer 80 kron (poštulna posebej) na račun enega izvoda. Če bodo stroški večji, kar pa ni pričakovati, bodo morali naročniki še primerno vsoto doplačati. Mnogo matičarjev je plačalo naročnino na zemljevid in nalepljenje že pred vojno. Ta plačila bo Matica vračala.

»Slovenska Matica« v Ljubljani.

NOVO USTANOV-LJENA PODJETJA

(Izvadak iz »Narodnih Novin«).

Teodor Illč, agentura za promet sa nekretninama te preuzimanje kupoprodajnih nekretnina u komisiju u Zagrebu. (N. N., b. 263., 18. XI. 1920. — b. 28231, gr. R/967 — 1920. upis u trg. reg. za inokosne tvrtke 21. listopada 1920.)

»**Tvornica za izvedbu drvenih proizvoda**« d. d., u Sisku, premetom poduzeća jest izradba raznih drvenih proizvoda. (N. N., b. 263., 18. XI. 1920. — b. 10931, gr. R/10138 — 1920. — upis u trg. reg. 16. listopada 1920.)

»Narodne Novine« br. 277., 6./XII. 1920.

Fischer i Pollak, manufaktura, u Zagrebu.

»Narodne Novine« br. 278., 7./XII. 1920.

Daruvarska tvornica stakla d. d. u Zagrebu.

Ivanović i Heraković, trgovina željeznom i mješovitom robom u Bjelovaru.

D. Malovč, trgovina žita u Sisku.

Tvornica pokućstva Moor i dr., u Indiji.

»Narodne Novine« br. 279., 9. XII. 1920.

Mavro Munk, trgovina željeza i tehničkih predmeta na veliko u Zagrebu.

A. Ballogh, zavod za oglašivanje u Zagrebu.

Pokupska tvornica metala i kefa i širkeve slame d. d. u Karlovcu.

Gospodarsko društvo kao zadruga u Beničanima.

Vojačka zemljoradnička kreditna zadruga, u Staroj Pazovi.

»Narodne Novine« br. 281., 11. XII. 1920.

»**Jugoslavenski Lloyd**« d. d. u Zagrebu. Predmet poduzeća jest: Izdavanje in razpačavanje knjiga i časopisa, oglašivanje, podavanje stručnih informacija.

Josip Goldberger, knjižara, papirnica, tiskara, knjigoveznica itd u Križevcima.

Gospodarsko društvo kao zadruga u Velikim Zdencima.

Hrvatska seljačka zadruga sa neograničenim jamstvom u Malom Trojstvu.

D. Zdravković, knjigotiskara i papirnica u Brodu na Savi.

Evgen Junker, agenturni i komisionalni posao u Brodu n/S.

»Narodne Novine« br. 283., 14. XII. 1920.

Branko Hlavaty, agenturni i komisionalni posao u Zagrebu.

Franjo Hrustič, agenturni i komisionalni posao u Zagrebu.

Rudolf Golubić, trgovina mješovitim robom u Zagrebu.

»Nova Nada«, rudarsko poduzeće d. d. u Zagrebu, predmet jest: Izkorišćivanje rudnika i rudarskih koncesija, obava i prodaja ugljena, stavljanje rudnika i pogon udionistovanje na drugim rudnicima, kupnja i prodaja rudarskog poduzeća.

»Uradni list« št. 142., 6. XII. 1920.

Fr. J. v. Bacho, trgovina razne robe v Celju.
Oset & Canjko, trgovina z vinom v Slovenjem Gradcu.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani & Co., zadružna industrijska podjetja v Kočevju.

Javna družba z obratnimi predmeti: parna, opkarna, parna žaga in mlin.

»Uradni list« št. 143., 9. XII. 1920.

Julija Kudisch, trgovina z manufakturnim blagom v Gaberjhi pri Celju.

Pekerski umetni mlin in žaga Johann Laci in dr. Ernest Reiser, javna trgovska družba z obratnimi predmeti, umetni mlin in žaga v Pekrah.

Klanjšek & Penić, trgovina z mešanim blagom v Mariboru.

Ivan Kodrič, trgovina z mješovitim blagom v Framu.

Karol Jančič, trgovina z manufakturnim blagom na drobno in debelo v Mariboru.

Franjo Lah, trgovina z manufakturnim blagom na drobno in debelo v Mariboru.

Ivan Vavpotič, mesar, prekačevalec in trgovec z živino v Gornji Radgoni.

Urša Žirer, trgovina z manufakturnim blagom v Mokronogu.

Pavlič Božidar, trgovina z mešanim blagom v Kostanjevici.

»Uradni list« št. 144., 11. XII. 1920.

Toni Jager-Černe & Co, trgovina z ročnimi deli in njih potrebnostmi v Ljubljani.

Ivan Justin, lesna trgovina v Ribnjem pri Radovljici.

Ljudovik Dekleva, trgovina z vinom in žganjem v Ljubljani.

Josip Podkrajšek, trgovina z drobnim blagom v Ljubljani.

Marija Stele, trgovina s sadjem, zelenjavo in živilci v Ljubljani.

Martin Boh, trgovina s konji na Grosupljem.

M. Fon, trgovina z mešanim blagom v Ljubljani.

Marija Hiti, trgovina s stroji, njih deli in potrebnostmi v Ljubljani.

Franc Pfeifer, lesna trgovina v Bodešah (Okr. Radovljiski).

»Progress«, trgovska in obrtna družba V. Markov, V. Čebotarev, N. Jevremov in dr. v Ljubljani.

Černak & Co, trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo v Ljubljani.

L. Gerkman, prodaja usnja v Ljubljani.

»Uradni list« št. 146., 17. XII. 1920.

»Salus«, d. d. obratni predmet družbe je kupčevanje z drogami, kemikalijami, kirurškiimi instrumenti in obvezami, sploh z vsemi v lekarniško, živinozdravniško in zdravniško stroko spadajočimi predmeti itd. Sedež v Ljubljani.

DOPISE SPREJEMA IN PISMENA POJASNILA DAJE ANONČNA EKSPEDICIJA AL. MATELIČ LJUBLJANA V NASLEDNJIH ZADEVAH:

Billard za karambol in kegle s keji in kroglicami na prodaj.

20.000 zabojev v velikosti 20 X 23 X 23 cm in 25 X 23 X 23 cm takoj na razpolago.

Proda se jeklena blagajna (Wertheim) za 10000 K.

Registrirna blagajna na prodaj za 6000 K.
Steklena stena za predelitev pisarne v lepi izdelavi se proda.

Vpeljana agentura z manufakturnim blagom išče za povečanje, družabnika z 1 milijonom K.

Izdelovatelj kemičnih proizvodov išče družabnika (kapitalista).

Mlad trgovec išče za razširjenje že obstoječe trgovine v prometnem mestu v Sloveniji družabnika (izkušenega trgovca) z nekaj kapitala.

Anglo-nemški slovar Langenscheidt Muret-Sanders Hand & Schulausgabe. Eventuelno se da zanj franc.-nemški slovar iste velikosti (Sachs-Vilatte).

Valvazor, II. izdaja. Vsi štirje deli z vsemi slikami, dobro ohranjen se proda.

Krojaško zrcalo s podstavkom in okvirjem iz trdega lesa se proda.

Stari ilustrirani časopisi kot »Leipziger Illustrierte Zeitung«, »Jugend« i. dr. letniki 1910—1920 se kupijo. (Navedba cene.)

Zastupnike u Beogradu traži tvornica u Sloveniji.

Nujno rabimo naslove tovaru in tvrdk, ki bi dobavljale:

coklje,
oltarje, lipove kipe,
žeblje, vijake, železne polfabrikate.

Zamenja se hiša s posestvom eno uro od Vrbskega jezera (cona A), ki obsega: vrt, njivo, travnike, mal gozd, hišo z gostilno (salon), stanovanje 5 sob, trgovski lokal, skladišče, kleti, ledenice, hleve in še druge prostore, in sicer za ravnotako v Jugoslaviji. Evtl. prodajna cena jugosl. K 160.000.—.

PRODAM IZNAJDBO

ki je splošno potrebna
(sprejem tudi družabnika). — Dopisi pod
»JOR« na upravo lista.

PRODA SE

potpuna električna proizvodnja

sa stoječim Diesel-motorom 12 P. S., dinamostrojevi, akumulatorom i svima aparatima, što so potrebni za pogon. — Poblize obavesti daje

Samostan franjeva u Mariboru.

Na debelo! Kuhinjsko posodo „etagere“

elegantne garniture z napisi, prva eksportno blago čehoslovaškega izvora, nudi po tovarniških cenah veletrgovina z železnino

Ivo Andraschitz
Maribor.

Strokovne liste

„Montanistische Rundschau“
„Tagl. Montan-Berichte“
„Petroleum“
„Die Rohölindustrie“
„Tagl. Berichte über die Petroleumindustrie“
„Zeitschrift für Eis- und Kälte-Industrie“
„Berg- u. Hüttenmännisches Jahrbuch“
„Jahrbuch d. Techn. Zeitschriften Literatur“

lahko naročite v

Anončni ekspedicijski
Al. Matelič, Ljubljana,
Kongresni trg 3.

Koja firma imade

za prodati Korkholz ili guba?
u velik. komadima Odgovor na Pavao Kolaric, mlin na turbine, Drnje.

Stora d. z. o. z.

Št. Vid nad Ljubljano
tovarna za gardine, bonfams, posteljna pregrinjala, zavese za kavarne in hotele iz tula, ripsa, entamina, kongresa, platna i. t. d.

Albert Matijević
odpremništvo.
Zagreb, Gajeva ul.
55. Telefon 22-73.

Kdor oglašuje,
ta napreduje.

AUTOMOBILE KOLESA MOTOCIKLE VSO OPREMO J. GOREC GARAZA DELAVNICA LJUBLJANA GOSPOSVETSKA 14 VEGOVA UL. ŠT. 8

JADRANSKA BANKA

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,
Kranj, LJUBLJANA, Maribor,
Metković, Opatija, Sarajevo, Split,
Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji
v tu- in inozemstvu.

Najidealniji ameriški pisalni stroj
UNDERWOOD

dobije se odmah kod
THE REX CO., Ljubljana
Gradišče štev. 10 Gradišče štev. 10.
Kod večih naročnikov popust.

Najfinejša francoska
GELATINA

EPONIT IN
VINOMETRI
NA PRODAJ.

Naslov v upravi.

Proda se odmah:

1 landauer-kola u vrlo dobrom stanju, shodna mesto omnibusa;
1 plateau-kola na perima, shodna za špeditera ili za prevažanje boca;
1 pekarska peč sa 3 cijevima i ormarom za sušenje za slašćare, 2 ormara-ledenice te još više stvari za pekarnice. Naslov u upravi.

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pisanje (risbe, note) putem neizrabljive, dakle nikada nadomjestka potrebne stakl. plošče

Zahtijevajte cjenik i uzorke raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevinu SHS
THE REX & CO. - LJUBLJANA
GRADIŠČE ŠTEV. 10

Splitdorf-magneti
in vžigalne sveče

(Zündkerzen) so najtrpežnejši in so se v svetovni vojni najbolje obnesli.
EXPORT V VSE DEŽELE.

Splitdorf Elektrical Co. Newark, N. J.
Sumter Division, 1466 Michigan Ave, Chicago -- America.

Glicerini, parafini,

olja, milo,
rastlinske
masti in
semena

Louis Reboul
Marseille - 46, Rue Paradis.
Paris-1 - Rue Gaumatin.

Krasni briljanti-uhani
čisti, brez napake se po nizki ceni oddajo.
Povpraša se pri
F. Čuden :: Ljubljana,
Prešernova ulica št. 1.

Karbid

in krasne karbidne namizne in rudokopne svetiljke po tovarniški ceni v glavni zalogi

Ivo Andraschitz
Maribor, Vodnikov trg št. 4.

Najboljše črnilo si naredite s sredstvom

TINTENIN.

Naročite za pos. usnj., vzorec Kč 4-50. Trgovci popust. — Sprejmejo se zastopniki.

Zdenko Schmied,
PRAHA II, Vojtěška ul. 3.

UMETN. PLAKATE,
REKLAMNE RISBE,
OSNUTKE, VARSTV-
ZNAMKE, IMENA, DI-
PLOME, MODERNO
OVOJNINO, ETIKETE,
KLISJE, OSKRBI

"ALOMA"
LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 3.

Klobuke, moške in ženske, sprejema v popravilo ter iste prekroji v najmodernejše oblike tovarna FR. CERAR, Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Prvovrsne tamburice
izrađuje tvornica N. Jakšić
Gušće - Sisak.

Delavnica za glasbene instrumente
Brata Baumgartner,
Celje, Gosposka ulica 38
Edina izdelovalnica glasbeih instrumen-
tov v Jugoslaviji.

ELEKTROS

URED ZA ELEKTRICNU
INDUSTRIJU I POGON

VLADIMIR NOVAK
ZAGREB Frankopanska ul. 8

Telefon interurb. 3-31 - Brzjaviti: „Elektrinovak“ Zagreb

UREDJUJE: Električne centale i sve vrste pogona za električnu rasvjetu i prenos sile itd.

Hedžet & Koritnik, Ljubljana

Veletrgovina manufakturnega blaga — Frančiškanska ulica štev. 4.

Dobiva ponajveč iz Anglije v velikih množinah raznovrstno volneno, modno in perilno blago.
Telefon interurban štev. 75.